

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра менеджменту

Г.В. Баранець
О.В. Трифонова
В.Я. Швець

ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНА ПРАКТИКА

Методичні рекомендації
для здобувачів ступеня бакалавра
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
зі спеціальності 073 Менеджмент

Дніпро
НТУ «ДПУ»
2025

Передатестаційна практика [Електронний ресурс] : методичні рекомендації для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент / уклад.: Г.В. Баранець О.В. Трифонова, В.Я. Швець ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 33 с.

Укладачі:

Г.В. Баранець, канд. екон. наук, доц.;

О.В. Трифонова, д-р екон. наук, проф.;

В.Я. Швець, д-р екон. наук, проф.

Затверджено науково-методичною комісією спеціальності 073 Менеджмент (протокол № 1 від 29.08.2025) за поданням кафедри менеджменту (протокол № 1 від 29.08.2025).

Видання містить опис вимог до організації та проходження передатестаційної практики здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Менеджмент». Визначено обов'язки учасників передатестаційної практики. Конкретизовано програмні питання та надано рекомендації щодо виконання індивідуального завдання залежно від виду економічної діяльності обраної здобувачем освіти комерційної організації – бази практики. Висвітлено загальні вимоги до підготовки й захисту звіту з передатестаційної практики. Охарактеризовано процедури, підходи та критерії оцінювання результатів передатестаційної практики.

Методичні рекомендації орієнтовано на активізацію дослідницького етапу навчальної діяльності здобувачів освіти.

Відповідальний за випуск завідувач кафедри менеджменту В.Я. Швець,
д-р екон. наук, проф.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ. ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ	6
3. ПРОГРАМА ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ	8
4. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ	8
5. СТРУКТУРА ЗВІТУ З ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ	9
6. ОЦІНЮВАННЯ ЗВІТУ З ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ	11
7. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЗАПОБІГАННЯ ПЛАГІАТУ	12
8. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	15
ДОДАТКИ	16
Додаток А. Зразок титульного аркуша звіту про передатестаційну практику	16
Додаток Б. Форма направлення на практику	17
Додаток В. Форма щоденника практики	18
Додаток Г. Допоміжна інформація для виконання індивідуального завдання	20

ВСТУП

Методичні рекомендації, що містять програму передатестаційної практики (П4), є основним навчально-методичним документом, згідно з яким здійснюються організаційні заходи та визначається зміст завдань, які здобувачі вищої освіти ОП Менеджмент першого (бакалаврського) рівня [8] виконують в комерційних організаціях – базах практики. Рекомендації розроблено відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», затвердженого рішенням Вченої ради університету від 18.12.2018 (протокол №15) [4].

Метою передатестаційної практики є узагальнення й удосконалення здобутих знань, практичних умінь і навичок; формування у здобувачів освіти вмінь і навичок для прийняття управлінських рішень в комерційних організаціях; забезпечення професійної підготовки здобувачів освіти на основі участі в організаційно-економічній та адміністративно-управлінській діяльності; виховання прагнення постійно поповнювати свої знання та застосовувати їх у практичній діяльності, а також збір матеріалів для виконання кваліфікаційних робіт.

Завдання передатестаційної практики полягають у такому:

- охарактеризувати організаційно-економічні засади діяльності комерційної організації - бази практики;
- зібрати та систематизувати економічні, фінансові, статистичні дані щодо комерційної організації-бази практики за останні 2-5 років;
- проаналізувати економічну інформацію стосовно діяльності комерційної організації за обраний період дослідження;
- за результатами проведеного аналізу виявити проблеми («вузькі місця») в діяльності комерційної організації-бази практики, що стане підґрунтям для написання рекомендаційного розділу кваліфікаційної роботи бакалавра.

Об'єктом передатестаційної практики є структурні підрозділи підприємств, організацій, які мають висококваліфікованих фахівців і забезпечують умови, необхідні для опанування здобувачами вищої освіти професійних обов'язків.

Базами практики відповідно до сформульованої вище мети та завдань можуть бути організації, підприємства, компанії та інші юридичні особи різних форм власності, організаційно-правових форм, що належать до реального сектору економіки (промисловість, торгівля, сфера послуг).

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців з вищою освітою. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти. Основні характеристики передатестаційної практики наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Основні характеристики передатестаційної практики

Ступінь освіти	бакалавр
Освітньо-професійна програма	Менеджмент
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС
Рік навчання	4
Період практики	8-й семестр, 16 чверть
Самостійна робота	90 годин
Форма підсумкового контролю	диференційований залік

Передатестаційна практика проводиться впродовж двох тижнів з відривом від занять. У освітньо-професійній програмі «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснено розподіл програмних результатів навчання (Р) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до компоненти «Передатестаційна практика» (П4) віднесено такі результати (див. табл. 2)

Таблиця 2

Програмні результати навчання передатестаційної практики

Шифр РН	Результати навчання
Р4	Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень
Р5	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
Р6	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
Р9	Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи
Р13	Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами
Р 17	Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

Згідно з вимогами освітньої програми у підсумку проходження передатестаційної практики здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- організаційно-економічні засади стосовно об'єкту практики.

уміти:

- збирати, систематизувати й аналізувати економічну інформацію стосовно діяльності комерційної організації-бази практики;

- виявляти проблеми за результатами проведеного аналізу, виявляти «вузькі місця» в діяльності організації, що є підставою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень;

– використовувати інформаційні технології і сучасну комп'ютерну техніку для обробки інформації.

набути навичок:

- ділового спілкування в усній та письмовій формах;

- побудови міжособистісних комунікацій (довірливих відносин у колективі, вирішення конфліктів, пошуку компромісів, організації командної роботи та координації спільних завдань);

- організації самостійної роботи з проведення дослідження (аналізу) господарської діяльності комерційної організації та її структурних підрозділів.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ.

ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ

Відповідно до вимог студентоцентрованого підходу здобувачі освіти мають право обрати керівника практики, враховуючи його наукові інтереси, інформація про котрі розміщена на сторінці кафедри на сайті університету, а також доводиться до відома здобувачів під час занять.

Перед початком передатестаційної практики кафедра проводить організаційні збори, на яких здобувачів освіти ознайомлюють з організацією проведення практики, змістом, порядком та термінами захисту звітів.

Обов'язки всіх учасників практики описано в Розділі 5 Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» [4]. Основні з них наведено нижче.

Призначений кафедрою **керівник** передатестаційної практики від навчального закладу зобов'язаний:

- відповідно до програми практики скласти календарний графік проходження практики та сформулювати індивідуальне завдання здобувачу;

- здійснювати контроль за дотриманням термінів проходження практики;

- консультувати здобувачів з питань практики, підготовки звіту;

- перевіряти якість роботи здобувачів і контролювати виконання календарного графіку проходження практики;

- надати висновок та оцінку результатів виконання здобувачем програми практики та індивідуального завдання.

Керівник практики від комерційної організації, що є базою для проходження передатестаційної практики, зобов'язаний:

- забезпечити проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці;
- проінформувати про вимоги, які висуваються до фахівця, познайомити з правилами внутрішнього трудового розпорядку колективу, принципами корпоративної етики;
- створити необхідні умови для формування професійних умінь та набуття навичок відповідно до кваліфікації здобувача освіти;
- надати можливість користуватися економічною та іншою документацією, бібліотекою, звертатися до відповідних фахівців при підборі матеріалу;
- надати здобувачу відгук з оцінкою про проходження практики.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- оформити та підписати у керівника від університету, засвідчити у деканаті факультету менеджменту направлення на практику (Додаток Б);
- отримати у керівника від університету програму та методичні рекомендації до практики, щоденник (Додаток В) та проконсультуватись з питань оформлення цих документів;
- своєчасно прибути до комерційної організації (підприємства) – бази практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, що зазначені у щоденнику і передбачені календарним графіком;
- дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку, принципів корпоративної етики комерційної організації – бази практики;
- своєчасно оформити звіт та скласти залік з практики.

До передатестаційної практики допускаються здобувачі освіти, які в повному обсязі виконали індивідуальний навчальний план.

Допуск до передатестаційної практики оформлюється наказом ректора університету за поданням декана факультету на підставі службових записок від завідувача кафедри. Здобувач погоджує з керівником від університету базу практики. В наказі зазначається термін проведення та бази практик, а також затверджуються керівники практики з числа професорсько-викладацького складу кафедри.

Передатестаційна практика проводиться в комерційних організаціях різних форм власності, організаційно-правових форм, що провадять комерційну діяльність за видами, передбаченими ОПП Менеджмент.

Підсумковий контроль (диференційований залік) передбачає наявність щоденника практики з відгуками керівників від навчального закладу та комерційної організації – бази практики про роботу здобувача, підготовленого

звіту з передатестаційної практики та його захист. Керівник практики від кафедри приймає залік у здобувачів вищої освіти в університеті протягом перших двох тижнів після закінчення практики.

3 ПРОГРАМА ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ

При проходженні передатестаційної практики здобувачі освіти мають ознайомитись із загальними програмними питаннями. Нижче подано їх перелік відповідно до видів економічної діяльності комерційних організацій – баз практик.

Для виробничого підприємства такими питаннями можуть бути: загальна характеристика підприємства; стисла історія розвитку; форма власності; організаційно-правова форма; організаційна структура управління підприємством; види продукції, що випускаються, організація її збуту; підходи до забезпечення якості продукції; інформація про контрагентів; характеристика конкурентного середовища.

Для торговельної організації такими питаннями можуть бути: загальна характеристика організації, стисла історія розвитку; форма власності; організаційно-правова форма; організаційна структура управління; характеристика асортименту товарів (продовольчі, непродовольчі, змішані товари, спеціалізована торгівля); тип торговельної діяльності; формат організації торгівлі; цільові споживачі; постачальники товарів; організація логістики, характеристика конкурентного середовища.

Для комерційної організації, яка спеціалізується на наданні послуг (нефінансових) такими питаннями можуть бути: загальна характеристика комерційної організації; форма власності; організаційно-правова форма; організаційна структура управління; характеристика послуг, які надаються; відомості про основних клієнтів (споживачів) послуг, характеристика конкурентного середовища.

4 ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання у звіті про передатестаційну практику є обов'язковим елементом, оскільки дає змогу перевірити наскільки ефективно здобувач застосовує отримані знання, набуті уміння та навички на практиці, тобто в реальних умовах діяльності комерційної організації. Індивідуальне завдання надається науковим керівником від університету, призначеним відповідним наказом.

Індивідуальне завдання має бути пов'язаним з темою кваліфікаційної роботи бакалавра або, якщо остаточне формулювання теми ще не узгоджене з

науковим керівником, з напрямом (областю) дослідження, яке цікавить здобувача освіти та на його думку є актуальним для обраної комерційної організації – бази практики.

Варіанти формулювання тем кваліфікаційних робіт бакалаврів наведено в [11].

Виконання індивідуального завдання дозволить:

- зібрати фактичні матеріали (аналітичні, статистичні) безпосередньо в комерційній організації – базі практики;

- проаналізувати показники, які стануть частиною дослідження в кваліфікаційній роботі бакалавра;

- підготувати емпіричну базу для розробки власних пропозицій у кваліфікаційній роботі бакалавра;

- продемонструвати послідовність у навчанні: від практичного аналізу в організації до більш глибокого дослідження у кваліфікаційній роботі бакалавра.

Приклади напрямів та показників аналізу для виконання індивідуального завдання наведено в Додатку Г.

Перелік конкретних питань та показників, що аналізуються в межах індивідуального завдання, узгоджується здобувачем з керівником практики з огляду на специфіку бази практики та обраний напрям дослідження майбутньої кваліфікаційної роботи. Порядок висвітлення цих питань та методи аналізу показників мають базуватись на знаннях та навичках, отриманих здобувачем в результаті опанування компонентів освітньої програми під час навчання.

5 СТРУКТУРА ЗВІТУ З ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Звіт з передатестаційної практики містить такі елементи:

- титульний аркуш (Додаток А)
- направлення на практику (Додаток Б);
- зміст;
- загальна частина звіту, підготовлена відповідно до програмних питань, описаних в розділі 3;
- індивідуальне завдання, підготовлене відповідно до рекомендацій, наданих в розділі 4;
- висновки;
- перелік джерел посилання;
- додатки.

Зміст містить перелік всіх складових звіту (якщо вони мають заголовки) із зазначенням сторінок, на яких розміщується початок відповідного тексту, у тому числі перелік умовних скорочень (не є обов'язковим). Основними

складовими звіту є розділи основної частини, висновки, список використаних джерел та додатки.

Змістовне наповнення *основної частини звіту* залежить від специфіки діяльності комерційної організації – бази практики, її приналежності до певного виду економічної діяльності згідно з КВЕД-2010.

При оформленні звіту з передатестаційної практики необхідно представляти поглиблені та розширені результати аналізу поставлених питань у вигляді схем, таблиць та графіків, наводити висновки щодо позитивних та негативних змін (відхилень) у діяльності комерційної організації. Виявлені негативні зміни («вузькі місця») є підставою для розробки обґрунтованих пропозицій щодо поліпшення управління організацією або її окремими функціональними підрозділами у кваліфікаційній роботі бакалавра.

У *висновках* здобувач освіти має підсумувати основні результати виконання програми практики та індивідуального завдання. Текст висновків має бути зв'язаним, логічним. Рекомендовано виділити щонайменше три абзаци:

- характеристика комерційної організації та її роль у ринковому середовищі;
- основні результати аналізу діяльності;
- виявлені проблеми та можливі напрями їх вирішення.

Обсяг висновків – 1,5–2 сторінки.

Стиль викладення - науково-діловий. Рекомендовано використання таких конструкцій: «Під час практики досліджено...», «Набуто практичне розуміння...», «Отримані результати можуть бути використані...».

Перелік джерел посилання містить назви джерел, на які є посилання в тесті звіту з практики. У відповідних місцях тексту мають бути посилання на джерела, що вказуються у списку. Перелік джерел посилання має включати законодавчі та нормативні акти, інструктивні матеріали, сучасну навчальну та наукову літературу, назви сайтів, які використовувалися для збору інформації тощо. Усі посилання на Web-сторінки повинні бути клікабельні. Оформлення джерел здійснюється за вимогами ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» [5].

Додатки містять фактичні матеріали, які було зібрано та опрацьовано у період практики (фінансова, управлінська звітність, документи управлінського обліку, інструкції, методики тощо), результати обробки інформації (великі аналітичні таблиці, рисунки), інші допоміжні матеріали.

Мова звіту – *державна*. Він має бути надрукованим на одному боці сторінок білого паперу формату А4 через 1,5 міжрядкові інтервали, шрифт –

Times New Roman 14. Текст звіту розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: зверху – не менш за 20 мм, знизу – не менш за 20 мм, з лівого боку – 30 мм, з правого – не менш за 10 мм. В цілому оформлення звіту має відповідати ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» [6].

6 ОЦІНЮВАННЯ ЗВІТУ З ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Підсумком передатестаційної практики є складання диференційованого заліку. При оцінюванні звіту керівником практики від університету враховується повнота та логічна послідовність викладання матеріалу відповідно до програмних питань та індивідуального завдання, насиченість звіту ілюстративними матеріалами та їхня доречність, наявність посилань на використані джерела, обґрунтованість висновків щодо завдань практики. Також на оцінку впливає якість оформлення та повнота відповідей здобувача на запитання під час його захисту. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти представлено в табл. 3.

Результати складання заліку з практики заносяться в екзаменаційну відомість і враховуються на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність здобувача.

Таблиця 3

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Види роботи	Бали
Підготовка звіту з практики відповідно до вимог	0-50
- загальна частина	0-20
- індивідуальне завдання	0-30
Оформлення звіту з практики	0-10
Захист звіту з практики (презентація результатів у доповіді, надання відповідей на запитання)	0-40
Підсумкова оцінка	0-100

Критерії оцінювання результатів практики подано нижче.

Підготовка звіту з практики відповідно до вимог (0–50 балів):

– 45–50 балів – звіт підготовлений в повному обсязі, відповідає програмі практики, має логічну структуру, містить аналіз діяльності комерційної організації, використані статистичні дані, таблиці, графіки, зроблені ґрунтовні висновки;

– 37–44 бали – звіт відповідає встановленим вимогам не менше, ніж на 80%, але мають місце окремі недоліки у структурі або неповне розкриття окремих питань;

– 30–36 бали – звіт частково відповідає вимогам (не менш, ніж на 60%), наявні суттєві прогалини в аналізі або відсутні окремі розділи;

– менше 30 балів – звіт виконаний поверхово, більшість питань програми не розкрито.

Оформлення звіту з практики (0–10 балів)

– 9–10 балів – звіт оформлений відповідно до методичних рекомендацій: правильне оформлення титульного листа, таблиць, рисунків, наявність змісту, висновків, списку використаних джерел, додатків;

– 7–8 балів – незначні помилки в оформленні;

– 6–7 балів – суттєві відхилення від вимог (недотримано вимоги щодо полів, шрифту тощо).

– менше 6 балів – звіт оформлений неналежним чином, вимоги практично не враховані.

Захист звіту з практики (0–40 балів)

– 36–40 балів – здобувач впевнено доповідає результати практики, відповідає на всі питання, демонструє глибокі знання з тематики практики та вміння робити висновки;

– 30–35 балів – доповідь змістовна, відповіді на більшість питань правильні, проте окремі відповіді неповні;

– 24–29 балів – презентація слабка (доповідь не відбиває змісту роботи або занадто коротка), відповіді неповні або поверхові, виявлено недостатнє розуміння матеріалу;

– менше 24 балів – здобувач погано орієнтується в матеріалі, не може узагальнити результати практики, відповісти на питання.

У підсумку, здобувач отримує сумарну оцінку (0–100 балів), яка може бути переведена у традиційну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав незадовільну оцінку з передатестаційної практики, вважається таким, хто не виконав індивідуальний навчальний план та відраховується з університету.

7 АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЗАПОБІГАННЯ ПЛАГІАТУ

Опис сукупності принципів та правил поведінки співробітників та здобувачів освіти, які спрямовані на формування самостійної та відповідальної особистості, спроможної навчатися, навчати і здійснювати наукові

дослідження, дотримуючись етичних та правових норм, містить Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» [9].

У «Положенні про систему запобігання та виявлення плагіату у НТУ «Дніпровська політехніка» [10] встановлено:

- засади політики університету щодо запобігання поширенню плагіату в письмових роботах учасників освітнього процесу;

- формування культури коректної роботи із джерелами інформації;

- дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань;

- активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору;

- відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Оскільки звіт з передатестаційної практики є письмовою роботою та основою для підготовки кваліфікаційної роботи, то звіт може розглядатись як навчально-наукова робота на завершальному етапі здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандарту вищої освіти. Відповідно в звіті з передатестаційної практики неприпустимий академічний плагіат, а саме: оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (ст. 69 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII) [1].

Академічний плагіат є неприпустимий у таких його видах:

- плагіат фрагментів письмових робіт та повних текстів;

- плагіат ідей, даних, моделей, ілюстрацій тощо;

- відсутність належних посилань за відсутності привласнення авторства;

- помилки цитування.

Не допускаються також фабрикація та фальсифікація.

Фабрикація полягає у наведенні у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах вигаданих чи неперевірених даних, зокрема статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо; посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело; приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували.

Фальсифікація - необґрунтоване корегування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань (таке, що не базується на повторних чи додаткових дослідженнях, вимірюваннях або розрахунках, виправленні виявлених помилок тощо); наведення у письмових роботах

здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх корегування; наведення неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL : <https://surl.li/bxknzn>.
2. Національна рамка кваліфікацій. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. Стандарт вищої освіти України. Спеціальність 073 «Менеджмент» (бакалаврський рівень) : наказ МОН України від 04.12.2020 № 1510. URL : <https://surl.li/yjjevi>.
4. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 21с. URL : <https://surl.li/qgjkod>.
5. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
6. ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. URL : http://udhtu.edu.ua/public/userfiles/file/dsty_3008_2015.PDF.
7. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» / Мін-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 33 с. Режим доступу : <https://surl.li/giieop>.
8. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Менеджмент». Ступінь - бакалавр / Нац. техн. ун-т. Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 27 с.
9. Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка». 2020. URL : <https://surl.li/wcnzsj>.
10. Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у НТУ «Дніпровська політехніка». Дніпро, НТУ «ДП», 2019. URL : <https://bit.ly/3QpVus1>.
11. Кваліфікаційна робота бакалавра [Електронний ресурс] : методичні рекомендації для здобувачів ступеня бакалавра освітньо-професійної програми «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент / уклад.: О.В. Трифонова, В.Я. Швець, Г.В. Баранець, О.В. Варяниченко. Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 36 с.

ДОДАТОК А

Зразок титульного аркуша звіту про передатестаційну практику

Міністерство освіти і науки України
НТУ «ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут економіки
Факультет менеджменту
Кафедра менеджменту

ЗВІТ

про передатестаційну практику
здобувача ступеня бакалавра
спеціальності 073 Менеджмент
ОПП «Менеджмент»

Здобувач вищої освіти
групи _____

(шифр групи)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Керівник від університету,

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Дніпро

20__

ДОДАТОК Б

Місце кутового штампа
закладу вищої освіти

КЕРІВНИКУ

НАПРАВЛЕННЯ НА ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНУ ПРАКТИКУ

Згідно з договором від «_____» _____ 20____ року № , який укладено з

_____ (повне найменування підприємства, організації, установи)

направляємо на практику здобувачів _____ курсів, які навчаються за спеціальністю 073 Менеджмент

Назва практики «Передатестаційна практика»

Строки практики з «_____» _____ 20____ року

по «_____» _____ 20____ року

Керівник(и) практики від НТУ «ДП» _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

ПРІЗВИЩА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ ЗДОБУВАЧІВ

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Печатка деканату

Декан факультету _____

(підпис)

ДОДАТОК В

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Передатестаційна практика

Здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

Ступінь вищої освіти бакалавр

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітня програма Менеджмент, 4 курс, група _____

Керівник практики від НТУ «ДП» _____
(посада, прізвище та ініціали)

Печатка деканату _____ Декан факультету _____
(підпис)

Календарний графік проходження практики

№з/п	Назви робіт (індивідуальне завдання)	Тижні проходження практики		Відмітки про виконання
		1	2	
1				
2				
3				
4				
5				
...				

Керівники практики:
від закладу вищої освіти

_____
(прізвище та ініціали)

від підприємства, організації,
установи

_____
(прізвище та ініціали)

Продовження Щоденника практики

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув «   » _____ 20 _____ року
на підприємство, організацію, установу і приступив до практики.

Печатка підприємства,
організації, установи «   » _____ 20 _____ рік
_____
(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув «   » _____ 20 _____ року
з підприємства, організації, установи

Печатка підприємства,
організації, установи «   » _____ 20 _____ рік
_____
(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук і оцінка роботи здобувача на практиці

_____
(назва підприємства, організації, установи)
_____
_____

Керівник практики від підприємства, організації, установи
_____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Печатка підприємства,
організації, установи «   » _____ 20 _____ рік

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти про проходження практики

_____
_____

Дата складання заліку «   » _____ 20 _____ року
Оцінка:
за інституційною шкалою _____ кількість балів _____
(словами) _____ (цифрами)

Керівник практики від закладу вищої освіти
_____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

ДОДАТОК Г

Допоміжна інформація для виконання індивідуального завдання

Таблиця Г.1

Напрями та показники аналізу для виконання індивідуального завдання (приклад)

Вид економічної діяльності організації	Напрями аналізу
Виробнича	<p>1. Загальні техніко-економічні показники результатів господарської діяльності підприємства (табл. Г2, Г4, Г6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз виробничої потужності підприємства; - аналіз обсягів та структури виробництва товарної продукції (в фізичному та вартісному виміру); - аналіз обсягів виручки від реалізованої продукції (чистого доходу); - аналіз загальної (комерційної) та виробничої собівартості продукції; - аналіз загальних витрат виробничої та загальної (комерційної) собівартості на 1 грн. товарної (реалізованої) продукції; - аналіз собівартості одиниці продукції (якщо наявний доступ до даних управлінського обліку - за калькуляційними статтями); - аналіз прибутку (валового, від операційної діяльності; чистого) - аналіз рентабельності продукції; активів, продажів. <p>2. Техніко-економічна характеристика виробничих ресурсів підприємства (табл. Г.3, Г.5, Г.7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз обсягів, складу та структури основних та нормованих оборотних засобів, показників ефективного їх використання (фондовіддача, швидкість обороту товарно-матеріальних запасів); - аналіз загальної середньооблікової чисельності працівників, в тому числі в виробничій сфері; - аналіз загальної середньооблікової чисельності виробничих робітників; - аналіз продуктивності праці; - аналіз загального фонду заробітної плати працівників підприємства, в тому числі: робітників, з них: фонд заробітної плати робітників виробничої сфери; - аналіз загальної середньої заробітної плати одного працівника; середньої заробітної плати робітника виробничої сфери.
Торгівля (оптова та роздрібна)	<p>1. Кадрове забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз чисельності персоналу, розподіл персоналу за категоріями: керівники, фахівці, службовці, робітники (продавці, касири, вантажники тощо); - аналіз фонду заробітної плати (загального та по категоріях персоналу), аналіз середньомісячної заробітної плати; - аналіз продуктивності праці (товарооборот на одного працівника, середня продуктивність праці торговельного персоналу; співвідношення темпів зростання продуктивності праці та заробітної плати).

	<p>2. Забезпеченість основними засобами та ефективність їх використання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз динаміки складу та структури основних засобів; - аналіз забезпеченості основними засобами; - аналіз ефективності використання основних засобів. <p>3. Забезпеченість нематеріальними активами та ефективність їх використання.</p> <p>4. Фінансово-економічні результати діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обсяг реалізації продукції (товарообороту): аналіз виконання плану за товарооборотом, в тому числі за місяцями (точками) продажу (табл. Г.8, Г.9); аналіз динаміки загального обсягу товарообороту (табл. Г.10); аналіз структури за видами товарів, групами - асортиментом (табл. Г.11); - витрати обігу: аналіз динаміки складу та структури витрат за видами (транспортно-заготівельні, операційні (витрати на утримання приміщень (оренда, комунальні платежі), витрати на оплату праці торгового та адміністративного персоналу, амортизація основних засобів, витрати на маркетинг та рекламу), витрати на збут (реалізація товарів споживачам, включаючи витрати на пакування, транспортування та презентацію товарів), інші операційні витрати); аналіз динаміки складу і структури витрат за економічними елементами: оплата праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, тощо; - аналіз показників прибутку та рентабельності (продажів, витрат обігу, активів).
<p>Послуги (нефінансові)</p>	<p>1. Кадрове забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз чисельності персоналу, розподіл персоналу за категоріями: керівники, фахівці, службовці, робітники; - аналіз фонду заробітної плати (загального та по категоріях персоналу), аналіз середньомісячної заробітної плати; - аналіз продуктивності праці (обсяг наданих послуг в розрахунку на одного працівника), який виконується за адаптованою методикою відповідно до специфіки діяльності комерційної організації. <p>2. Забезпеченість нематеріальними активами та ефективність їх використання.</p> <p>3. Фінансово-економічні результати діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз динаміки складу та структури доходу від основної діяльності; - аналіз динаміки складу та структури витрат; - аналіз прибутку; - аналіз показників рентабельності (активів, послуг з організації перевезень, продажу нерухомості, телекомунікаційних (цифрових) послуг тощо).

Узагальнюючі показники економічної ефективності
виробничого підприємства

№ з/п	Показники	Позначення	Місце знаходження (відділ, служба тощо)	Методика розрахунку
1	Виробнича потужність (фізичні одиниці)	М	Виробничий, технічний	Звіти, плани, технічні паспорти
2	Обсяг товарної продукції, тис. грн.	$Q_{ТП}$	Плановий, виробничий	Звіти (Форма 1-П, 1-ПВ)
3	Обсяг товарної продукції, фіз. од. вим.	$Q_{ТПн}$	Плановий, виробничий	Звіти (Форма 1-П, 1-ПВ)
4	Обсяг реалізованої продукції (чистий дохід), тис. грн.	$Q_{РП}$	Фінансовий, бухгалтерія, плановий	Звітність (Баланс)
5	Обсяг реалізованої продукції (чистий дохід), фіз. од. вим.	$Q_{РПн}$	Плановий, відділ збуту	$Q_{РПн} = Q_{ТПн} + \Delta ГП$
6	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	C_3	Бухгалтерія, фінансовий	Звітність (Баланс)
7	Комерційна (повна) собівартість (витрати), тис. грн.	C_K	Розрахунок	$C_K = C_3 + Z_{зб} + Z_{адм}$
8	Питома комерційна собівартість (витрати), грн./фіз. од. вим.	c_K	Розрахунок	$c_K = \frac{C_K}{Q_{РПн}}$
9	Питома собівартість реалізованої продукції, грн./фіз. од. вим.	$c_{РП}$	Розрахунок	$c_{РП} = \frac{C_{РП}}{Q_{РПн}}$
10	Прибуток валовий, тис. грн.	$П_B$	Розрахунок (звітність)	$П_B = Q_{РП} - C_3$
11	Прибуток від виробничого підприємництва, тис. грн.	$П_{Осд}$	Розрахунок	$П_{Осд} = Q_{РП} - C_K$
12	Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	$П_{ОнД}$	Бухгалтерія, фінансовий	Звітність (Баланс)
13	Чистий прибуток, тис. грн.	$П_ч$	Розрахунок (звітність)	$П_ч = П_{ОнД} - H_{П}$
14	Рентабельність виробництва, %	R_3	Розрахунок	$R_3 = \frac{П}{C} \cdot 100\%$
15	Рентабельність від виробничого підприємництва, %	$R_{Осд}$	Розрахунок	$R_{Осд} = \frac{П_{Осд}}{\Phi + O + HA} \cdot 100\%$
16	Рентабельність підприємства, %	$R_{нід}$	Розрахунок	$R_{нід} = \frac{П_B}{\Phi + O + HA} \cdot 100\%$

Примітка: $Z_{зб}$ - витрати на збут (тис. грн.); $Z_{адм}$ - витрати на адміністративне управління підприємством (тис. грн.); $H_{п}$ - податок на прибуток (тис. грн.), які містяться в звіті підприємства про його фінансові результати

Таблиця Г.3

Техніко-економічні показники матеріальних та трудових ресурсів підприємства

№ з/п	Показники	Позначення	Місце знаходження (відділ, служба)	Методика розрахунку
1	2	3	4	5
I	Кадри підприємства			
I.I	Персонал підприємства			
а	Середньооблікова чисельність працівників, чол.	$\bar{ч}$	Відділ кадрів	Форма № 1-ПВ, внутрішня документація (звітність відділу кадрів, таблиці обліку робочого часу тощо)
б	Середньооблікова чисельність робітників, чол.	$\bar{ч}_p$		
в	Середньооблікова чисельність працівників в виробничій сфері, чол.	$ч_B$		
г	Середньооблікова чисельність робітників в виробничій сфері, чол.	$ч_{BP}$		
I.II	Оплата праці			
а	Загальний фонд заробітної плати, всього, тис. грн.	$\sum ЗП$	Відділ кадрів, бухгалтерія	Форма № 1-ПВ, внутрішня документація, фінансова звітність, внутрішня документація (розрахунково-платіжні відомості, таблиці обліку робочого часу, звітність бухгалтерії та відділу кадрів)
	в т.ч. фонд заробітної плати у виробничій сфері, тис. грн.	$\sum ЗП_B$		
б	Фонд заробітної плати робітників, всього, тис. грн. в т.ч. фонд заробітної плати виробничих робітників, тис. грн.	$\sum ЗП_p$ $\sum ЗП_{BP}$		
I.III	Показники ефективності трудових ресурсів			
а	Виробіток на одного працівника виробничої сфери, грн./чол.	$ПТ$	Розрахунок	$ПТ_B = \frac{Q_{П(РП)}}{ч_B}$

				$ПТ_{BP} = \frac{Q_{ТП(РП)}}{ч_{BP}}$
б	Середня заробітна плата одного працівника, тис. грн.	$\overline{ЗП}$	Розрахунок	$\overline{ЗП} = \frac{\sum ЗП}{ч}$
в	Середня заробітна плата одного робітника виробничої сфери, тис. грн.	$\overline{ЗП}_{BP}$	Розрахунок	$\overline{ЗП}_{BP} = \frac{\sum ЗП_{BP}}{ч_{BP}}$
II	Основні виробничі засоби, тис. грн., всього, в т.ч.	$\overline{\Phi}$	Бухгалтерія	Звітність (Баланс, Примітки до фінансової звітності, Форма № 11-ОЗ)
II.I	Вартість активної частини основних засобів (обладнання, машини, станки тощо), тис. грн.	$\overline{\Phi}_a$		
II.II	Фондовіддача, грн./грн. (по активній частині основних засобів)	φ_a	Розрахунок	$\varphi_a = \frac{Q_{ТП(РП)}}{\Phi_a}$
II.II I	Фондоємність, грн./грн. (по активній частині основних засобів)	γ_a	Розрахунок	$\gamma_a = \frac{\Phi_{ТП(РП)}}{\Phi_a}$
III	Оборотні кошти (запаси), тис. грн., всього, в т.ч.	O_H	Бухгалтерія	Звітність (Баланс)
III.I	Виробничі запаси, тис. грн.	O_{B3}		
	Незавершене виробництво, тис. грн. Готова продукція на складі, тис. грн.	O_{H3} $O_{ГП}$		
III.I I	Прямий коефіцієнт ефективності оборотних коштів (запасів), грн./грн.	n	Розрахунок	$n = \frac{Q_{РП}}{O_H}$
III.I II	Тривалість обігу запасів обігових коштів, днів	t_H	Розрахунок	$t_H = \frac{O_H \cdot T}{Q_{РП}},$ де T – період обліку обігових коштів та виручки

Співставлення узагальнюючих показників економічної ефективності
підприємства за _____ рік

№ з/п	Показники	Позначення	Значення		Відхилення (+.-)	
			План	Факт	Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
1	2	3	4	5	6	7
1	Виробнича потужність, фізичні одиниці	$M(N)$				
2	Обсяг товарної продукції, тис. грн.	$Q_{ТП}$				
3	Обсяг реалізованої продукції (чистий дохід), тис. грн.	$Q_{РП}$				
4	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	C_3				
5	Комерційна (повна) собівартість (витрати), тис. грн.	C_K				
6	Питома комерційна собівартість (витрати), грн./грн.	c_K				
7	Питома собівартість реалізованої продукції, грн./грн.	$c_{РП}$				
8	Прибуток валовий, тис. грн.	$П_B$				
9	Прибуток від виробничого підприємництва, тис. грн.	$П_{ОсД}$				
10	Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток по Балансу), тис. грн.	$П_{ОнД}$				

Таблиця Г.5

Співставлення показників матеріальних та трудових ресурсів

за _____ рік

№ з/п	Показники	Позначення	Значення		Відхилення (+,-)	
			План	Факт	Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
1	2	3	4	5	6	7
I	Кадри підприємства					
I.1	Персонал підприємства					
а	Середньооблікова чисельність працівників, чол.	$\bar{ч}$				
б	Середньооблікова чисельність робітників, чол.	$\bar{ч}_p$				
в	Середньооблікова чисельність працівників в виробничій сфері, чол.	$ч_B$				
г	Середньооблікова чисельність робітників в виробничій сфері, чол.	$ч_{BP}$				
I.2	Оплата праці					
а	Загальний фонд заробітної плати, всього, тис. грн. в т.ч. фонд заробітної плати у виробничій сфері, тис. грн.	$\sum ЗП$ $\sum ЗП_B$				
б	Фонд заробітної плати робітників, всього, тис. грн. в т.ч. фонд заробітної плати виробничих робітників, тис. грн.	$\sum ЗП_p$ $\sum ЗП_{BP}$				
I.3	Показники ефективності трудових ресурсів					
а	Виробіток на одного працівника виробничої сфери, грн./чол.	$ПТ$				
Б	Середня заробітна плата одного працівника, тис. грн.	$\bar{ЗП}$				
В	Середня заробітна плата одного робітника виробничої сфери, тис. грн.	$\bar{ЗП}_{BP}$				
II	Основні виробничі засоби, тис. грн., всього,	$\bar{\Phi}$				

	в т.ч.					
II.I	Вартість активної частини основних засобів (обладнання, машини, станки тощо), тис. грн.	$\bar{\Phi}_a$				
II.II	Фондовіддача, грн./грн. (по активній частині основних засобів)	φ_a				
II.II I	Фондоємність, грн./грн. (по активній частині основних засобів)	γ_a				
III	Оборотні кошти (запаси), тис. грн., всього, в т.ч.	O_H				
III.I	Виробничі запаси, тис. грн. Незавершене виробництво, тис. грн. Готова продукція на складі, тис. грн.	O_{B3} O_{H3} $O_{ГП}$				
III.I I	Прямий коефіцієнт ефективності використання	n				
	оборотних коштів, грн./грн.					
III.I II	Тривалість обігу запасів обігових коштів, днів	t_H				

Динаміка узагальнюючих показників економічної ефективності
виробничого підприємства

№ з/п	Показники	Позначення	Значення			Відхилення показників		
			1 рік	2 рік	3 рік	2 рік в порів. з 1 роком	3 рік в порів. з 1 роком	3 рік в порів. з 2 роком
1	Виробнича потужність (фізичні одиниці)	M (N)						
2	Обсяг товарної продукції, тис. грн.	$Q_{ТП}$						
3	Обсяг реалізованої продукції (чистий дохід), тис. грн.	$Q_{РП}$						
4	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	C_3						
5	Комерційна (повна) собівартість (витрати), тис. грн.	C_K						
6	Питома комерційна собівартість, грн/грн	c_K						
7	Питома собівартість реалізованої продукції, грн./грн.	$c_{РП}$						
8	Прибуток валовий, тис. грн.	P_B						
9	Прибуток від основної діяльності, тис. грн.	$P_{ОсД}$						
10	Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	$P_{ОнД}$						

Таблиця Г.7

Динаміка показників використання матеріальних та трудових
ресурсів підприємства

№ з/п	Показники	Позначення	Значення			Відхилення показників (+,-)		
			1 рік	2 рік	3 рік	2 рік в порів. з 1 роком	3 рік в порів. з 1 роком	3 рік в порів. з 2 роком
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Кадри підприємства							
I.1	Персонал підприємства							
A	Середньооблікова чисельність працівників, чол.	$\bar{ч}$						
Б	Середньооблікова чисельність робітників, чол.	$\bar{ч}_p$						
В	Середньооблікова чисельність працівників в виробничій сфері, чол.	$ч_B$						
Г	Середньооблікова чисельність робітників в виробничій сфері, чол.	$ч_{BP}$						
I.2	Оплата праці							
A	Загальний фонд заробітної плати, всього, тис. грн. в т.ч. Фонд заробітної плати у виробничій сфері, тис. грн.	$\sum ЗП$ $\sum ЗП_B$						
Б	Фонд заробітної плати робітників, всього, тис. грн. в т.ч. Фонд заробітної плати виробничих робітників, тис. грн.	$\sum ЗП_p$ $\sum ЗП_{BP}$						
I.3	Показники ефективності трудових ресурсів							
A	Виробіток на одного працівника виробничої сфери, грн./чол.	$ПТ$						

Б	Середня заробітна плата одного працівника, тис. грн.	$\overline{ЗП}$						
В	Середня заробітна плата одного робітника виробничої сфери, тис. грн.	$\overline{ЗП}_{BP}$						
П	Середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн.	$\overline{\Phi}$						
П.І	Вартість активної частини основних засобів (обладнання, машини, станки тощо), тис. грн.	$\overline{\Phi}_a$						
П.ІІ	Фондовіддача, грн./грн. (по активній частині основних засобів)	φ_a						
П.ІІІ	Фондоємність, грн./грн. (по активній частині основних засобів)	γ_a						
Ш	Оборотні кошти (запаси), тис. грн., всього: в т.ч.	O_H						
Ш.І	Виробничі запаси, тис. грн. Незавершене виробництво, тис. грн. Готова продукція на складі, тис. грн.	O_{B3} O_{H3} $O_{ГП}$						
Ш.ІІ	Прямий коефіцієнт ефективності використання оборотних коштів, грн./грн.	n						
Ш.ІІІ	Тривалість обігу запасів обігових коштів, днів	t_H						

Примітка: в табл. Г.5, Г.6 відносно відхилення, (+.-), розраховувати в абсолютному та відносному вимірі.

Таблиця Г.8

Виконання плану за обсягом продажів торговельної організації
(торговельної мережі)

Показники	Фактично в базовому році	Звітний рік		Виконання плану, %	Питома вага у сукупному товарообороті в звітному році, %	Оборот звітнього року до базового, %
		план	факт			
Дохід від продажів, тис. грн						
В тому числі у місті:						
- А						
- В						
- С						
- D						
...						

Таблиця Г.9

Виконання плану товарообороту в розрізі структурних магазинів

Групи магазинів за рівнем виконання плану, %	Кількість магазинів, од.	Товарооборот, тис. грн				Питома вага, %	
		план	факт	Виконання плану по групах магазинів, %	Фактичний середній оборот на один магазин	Кількості магазинів	Фактичного товарообороту
До 95							
95-100							
100-105							
Більше 105							
Разом							

Таблиця Г.10

Показники динаміки роздрібного товарообороту магазину
(торговельної мережі)

Роки	Роздрібний товарооборот у порівняних цінах, тис. грн	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп зростання, %		Темп приросту, %		Абсолютне значення 1% приросту, тис. грн
		до попереднього року	до базисного року	до попереднього року	до базисного року	до попереднього року	до базисного року	
1								
2								
3								
...								

Таблиця Г.11

Аналіз асортименту роздрібного товарообороту магазину
(торговельної мережі)

Товари і товарні групи	Факт у попередньому році		Звітний рік						Оборот звітного року до попереднього, %
	тис. грн	%	за планом		фактично			% виконання плану	
			тис. грн	%	у діючих цінах				
					тис. грн	%	У порівняних цінах		
А									
В									
С									
...									
Разом									

Навчальне видання

Баранець Ганна Валеріївна
Трифорова Олена Василівна
Швець Василь Якович

ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНА ПРАКТИКА

Методичні рекомендації
для здобувачів ступеня бакалавра
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
зі спеціальності 073 Менеджмент

Видано в авторській редакції.

Електронний ресурс.
Підписано до видання 02.09.2025. Авт. арк. 1,2.

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Дмитра Яворницького, 19.